



JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 12.11.2021
Published/Yayınlanma 30.12.2021
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Çakan, S. (2021). İlkokullarda öğretmenler odasında konuşulan konular. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(77), 3116-3123.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2862>

Uzm. Sait ÇAKAN
<https://orcid.org/0000-0002-8041-6297>
MEB, Çınar Yıllarca Halkbank Şehit Haşim Türkoğlu İlkokulu, Diyarbakır / TÜRKİYE

İLKOKULLARDA ÖĞRETMENLER ODASINDA KONUŞULAN KONULAR TOPICS TALKED IN THE TEACHERS' ROOM IN PRIMARY SCHOOLS

Issue/Sayı: 77

Volume/Cilt: 8

jshsr.org

ISSN: 2459-1149

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin öğretmenler odasında konuştukları konuların neler olduğunu öğrenmek ve değerlendirmektir. Nitel araştırma deseninde gerçekleştirilen bu araştırma fenomenoloji deseniyle çalışılmıştır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırma Diyarbakır merkez ilkokullarında görev yapmakta olan 45 öğretmen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre öğretmenler en çok eğitim-öğretim, kişisel-ailesel, ekonomi, siyaset ve sağlık konuları hakkında konuşmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğretmenler Odası, Konu, İlkokul.

ABSTRACT

The purpose of this research is to learn and evaluate what the teachers working in primary schools talk about in the teachers' room. This research, which was carried out in the qualitative research design, was studied in the phenomenology design. The data of the study were collected using a semi-structured interview form prepared by the researcher. The research was carried out with 45 teachers working in Diyarbakır central primary schools. According to the research findings, teachers mostly talked about education-teaching, personal-family, economy, politics, and health.

Keywords: Teacher, Teacher's Room, Topic, Primary School.

1. GİRİŞ

Eğitim, her toplumun kendi kültür yapısına uygun insanlar yetiştirme aracıdır. Bu yetiştirme aracının en önemli bileşeni öğretmenlerdir. Bu bakımdan öğretmenlerin hem kendilerini hem de eğittikleri nesli yetiştirme sürecinde etkileşimde oldukları kavramlar daha da önemli hale gelmektedir (Özyılmaz, 2013). Öğretmen kendinde olanı öğrencisine de aktarmaktadır. Kültür, değer, davranış vb. kavramların öğretmendeki karşılığı öğrencilere aktarılmaktadır. Öğretmenlerin ilgilendikleri temel konular öğrencilere kadar ulaşacağından öğretmenlerin üzerinde durduğu konular önemlidir (Akyüz, 2012). Aile ortamında bireylerin davranış ve hareketleri, konuşmaları ne kadar önemli olursa olsun, okula başlayan çocukların hayatlarında öğretmen birinci derecede önemli birey olmaktadır. Öğretmenin hayatı, davranışları, fikirleri, çocuğun yetişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Öğretmenler, çocukların önemli derecede tesirinde kaldıkları bireyler olarak çocukların kişilik yapısını

etkilemekte ve kendinde olan değerlerin çocuklar tarafından kazanılmasında da sorumluluk sahibidir (Aydın, 2004).

Eğitim ve öğretimde elde edilmek istenen başarı ve verimliliği yakalamak açısından bazı koşulların yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu koşulları öğretmenler şu şekilde ifade etmektedirler; eğitim sistemini düzeltme, eğitim öğretim için gerekli olan araç ve gereçlerin temin edilmesi ve okulların fiziki imkânlarının iyileştirilmesi gibi şartlardır (Büyükkaragöz, Muşta, Yılmaz & Pilten, 1998). Öğretmenlerin eğitim öğretim verimliliğinin elde edilmesinde önemli bir rolü vardır. Öğretmenler eğitim sistemi içerisinde yer almaktadır. Bu anlamda gerek sınıf ortamında gerekse diğer eğitim ortamlarında sürekli problemlerle karşılaşmaktadır. Öğretmenler karşılaştığı problemlere bilimsel bir yöntemlere göre çözmeye çalışırlar. Buna meslektaşları ile bilgi alışverişinde bulunmak da dâhildir (Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005).

Öğretmenlerin mesleki yaşamlarında karşılaşmış oldukları deneyimler, tecrübeler ve bazı olumlu ve olumsuz durumlar öğretmenlik mesleğinin gerçekleştirilmesini zorlaştırabilmektedir. İlgili literatürde bu problemler öğretmenler tarafından dile getirilmiştir (Gündüz, 2000; Celep, 2004; Çelikten, Şanal ve Yeni, 2005; Sağlam ve Sağlam, 2005; Bilir, 2008; Aydın, 2009; Yazıcı, 2009; Demir & Arı, 2013; Karataş & Çakan, 2018). Öğretmenlerin karşılaştıkları bu zorluklar öğretmenlik mesleğinin verimliliğini ve etkililiğini de düşürmektedir. Bu olumsuz durumlar ile öğretmenler baş edebilmek ve bu problemleri çözmek amacıyla paydaşlarıyla konuşmaktadırlar. Bu anlamda öğretmenler odasında konuşulan her bir konunun tespit edilmesi öğretmenlerin yaşadıkları bu problemlerin anlaşılması kolaylaştıracak ve çözüm önerileri geliştirilmesini de sağlayacaktır.

Öğretmenler odasında konuşulan konuların içerik ve niteliğinin, eğitim öğretim etkinliklerinin verimliliği ve öğrenciye ulaşacak olan bilgi ve davranışlar üzerinde önemli etkiler oluşturacağı söylenebilir. Bu bakımdan öğretmenler odasının sosyal ve psikolojik atmosferinin ele alınması ve araştırılmasının, eğitim ve öğretimden beklenen verimi arttıracak önemli tespitlerin yapılması ve ortaya konması açısından önemli olduğu ifade edilebilir. Alanyazın incelendiğinde öğretmen ve öğrenci etkinlikleri ile ilgili farklı çalışmalar yapıldığı (Filiz & Özçalıküşu, 2001; Genç, 2003; Çolakoğlu, 2005; Aydoğan & Gündoğdu, 2006; Demir & Demir, 2006; Can, 2010; Yeşil & Korkmaz, 2012) ancak öğretmenler odasında konuşulan konular ile ilgili çalışmaların az olduğu dikkati çekmektedir.

Bu araştırma ile öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde öğretmenler odasında konuştukları konuların ortaya konması ve bu doğrultuda gerekli değerlendirmelerin yapılmasıdır. Öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde konuştukları konuların öğrenilmesinin eğitimden beklenen verimin elde edilmesine hizmet edeceği beklenmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Araştırma nitel desende tasarlanmıştır. Araştırma nitel araştırma çeşitlerinden fenomenoloji desende gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırmalarda amaç, kişilerin yaşantılarını nasıl anlamlandırdıklarıyla ilgili bir anlayış geliştirmek ayrıca bu sürecin ana boyutlarını çizerek kişilerin yaşantılarını nasıl yorumladıklarını belirtmektir (Merriam, 2018: 14). Nitel araştırma çeşitleri arasından fenomenoloji deseni, kişilerin kendi bakış açıları açısından deneyim ve algılarının ortaya konmasını amaçlayan bir nitel araştırma desendir (Ersoy, 2016). Bu araştırmada da öğretmenler odasında konuşulanların bu süreci birebir yaşayan öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda ortaya konması amaçlandığından fenomenoloji deseni kullanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırmada çalışma grubunu 2021-2022 eğitim öğretim yılında Diyarbakır merkez ilkokullarında görev yapmakta olan öğretmenler oluşturmaktadır. Çalışma grubu seçiminde amaçlı örneklem çeşitlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemin tercih edilmesinin sebebi, kamu ilkokullarında görev yapmakta olan öğretmenlerin konu ile ilgili görüşlerinin öğrenilmesi ve değerlendirilmesi amacıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Ayrıca kritik konular hakkında önemli bilgilerin ortaya konması açısından önemlidir (Patton, 2014).

Araştırmanın çalışma grubunda yer alan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcı Öğretmenlere Ait Kişisel Bilgiler

Katılımcı	Cinsiyet	Kıdem	Branş	Katılımcı	Cinsiyet	Kıdem	Branş
K1	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.	K24	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.
K2	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.	K25	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.
K3	Kadın	5-10	DKAB Öğrt.	K26	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.
K4	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.	K27	Erkek	20-25	Sınıf Öğrt.
K5	Kadın	10-15	Yabancı Dil Öğrt.	K28	Kadın	20-25	Sınıf Öğrt.
K6	Erkek	20-25	Sınıf Öğrt.	K29	Erkek	20-25	Sınıf Öğrt.
K7	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.	K30	Kadın	5-10	Yabancı Dil Öğrt.
K8	Erkek	5-10	Rehberlik Öğrt.	K31	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.
K9	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.	K32	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.
K10	Kadın	15-20	Sınıf Öğrt.	K33	Erkek	25-30	Sınıf Öğrt.
K11	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.	K34	Kadın	10-15	DKAB Öğrt.
K12	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.	K35	Erkek	25-30	Sınıf Öğrt.
K13	Kadın	25-30	Sınıf Öğrt.	K36	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.
K14	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.	K37	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.
K15	Erkek	10-15	Yabancı Dil Öğrt.	K38	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.
K16	Erkek	10-15	Sınıf Öğrt.	K39	Erkek	25-30	Sınıf Öğrt.
K17	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.	K40	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.
K18	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.	K41	Erkek	25-30	Sınıf Öğrt.
K19	Kadın	15-20	Sınıf Öğrt.	K42	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.
K20	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.	K43	Kadın	15-20	Sınıf Öğrt.
K21	Kadın	15-20	Sınıf Öğrt.	K44	Erkek	20-25	Sınıf Öğrt.
K22	Kadın	10-15	Sınıf Öğrt.	K45	Erkek	15-20	Sınıf Öğrt.
K23	Erkek	20-25	Sınıf Öğrt.				

Tabloda görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin; 27’si erkek, 18’i kadın olmak üzere toplam 45 öğretmenden oluşmaktadır. Branş açısından incelendiğinde araştırma kapsamının; sınıf öğretmenliği, rehber öğretmenliği, din kültürü ve ahlak bilgisi ve İngilizce öğretmenliği olmak üzere 4 farklı branştan oluşmaktadır. Sınıf öğretmeni branşından olan 39 öğretmenin 25’i erkek 14’ü kadındır. DKAB branşından olan 2 öğretmenin ikisi de kadındır. Rehberlik branşından olan 1 öğretmen erkektir. Yabancı Dil branşından olan öğretmenlerin 2’si kadın 1’i erkektir. Öğretmenlerin mesleki kıdem bakımından ise 5 ile 30 yıl arasında mesleki kıdeme sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin kıdeme göre dağılımı 5-10 yıl arası 3 kişi, 10-15 yıl arası 17 kişi, 15-20 yıl arası 14 kişi, 20-25 yıl arası 6 kişi ve 25-30 yıl arası ise 5 kişidir.

2.3. Veri Toplama Süreci

Araştırmaya katılmış olan öğretmenlerin meslektaşları ile öğretmenler odasında hangi konular üzerine konuştuklarını öğrenebilmek ve ortaya koymak amacıyla veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda, sorular katılımcı kişilere sözlü olarak değil yazılı olarak verilmektedir (Creswell, 2015). Araştırmalarda yarı yapılandırılmış soru sorulmasının öncelikli amacı, araştırmacıya önceden belirlenmiş olan sorular ile sınırlandırma yoluna gidilmeden, bireylerin görüşlerini daha net bir biçimde belirleme fırsatı vermesidir (Patton, 2014). Yarı yapılandırılmış görüşme formunun geliştirilmesi sürecinde eğitim bilimleri alanında görev yapmakta olan 2 öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanların görüşleri çerçevesinde gerekli düzeltmeler yapılmış daha sonra soru formuna son şekli verilerek form katılımcı öğretmenlere uygulanmıştır. Soru formu iki kısımdan oluşmakta olup ilk kısımda katılımcı öğretmenlerin cinsiyet, branş, meslekteki kıdem bilgileri ile ilgili kişisel bilgiler yer almaktadır. İkinci kısımda ise katılımcı öğretmenlerini görüşlerini ortaya koyacak tek soruya yer verilerek öğretmenlerden öğretmenler odasında en çok konuşulan konuların neler olduğunu yazmaları istenmiştir. Katılımcıların açık uçlu soru formunu yanıtlamaları 10-15 dakika sürmüştür. Toplanan veriler; içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş ve bulgulara ulaşılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Verilerin analiz edilmesinde içerik analiz yaklaşımı tercih edilmiştir. Bu yaklaşımda elde edilen veriler araştırma sorusuna verilen cevaplar doğrultusunda temalar ortaya konabileceği gibi önceden belirlenen temalara göre de analiz edilip sunulabilir. İçerik analizinde görüşlerine başvuru kişilerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtmak amacı ile doğrudan alıntılara da başvurulabilir. Bu şekilde toplanan veriler ile araştırma problemi ile bağlantılı olarak nelerin ifade edildiği ya da ne tür sonuçların ortaya konulduğu belirlenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Elde edilen veriler anlamlı parçalara ayrılmış ve veri birimlerine dönüştürülmüştür. Daha sonra verilerin, her bir bölümünün kavramsal yapısının

anlaşılması için, taslak kategoriler ve temalar şeklinde organize edilip sunulmuştur. Aynı görüşleri ifade eden bireylerden sadece birine yer verilmiş ve bulgular bölümünde tekrara düşülmemeye dikkat edilmiştir. Ayrıca verilerin analiz edilmesinde ve bulguların raporlanmasında sayısallaştırma yoluna başvurulmuştur. Nitel verilerin sayısallaştırılmasındaki amaç; nesnelliğin yakalanması değil, verilerin adil biçimde yorumlanmasının sağlanması ve temaların karşılaştırılmasına fırsat vermesi (Yıldırım ve Şimşek, 2018) dolayısıyla veriler sayısallaştırılarak temalara ilişkin yüzdelerle bilgilerine de yer verilmiştir.

2.5. Araştırmanın Geçerliliği ve Güvenirliği

Araştırmanın geçerliliğini ve güvenirliliğini sağlamak amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında uzman görüşüne başvurulmuş ve kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Ayrıca verilerin analiz edilmesinde kodlamalar ve temalar iki farklı araştırmacı tarafından yapıp karşılaştırılmıştır, bu şekilde çalışmanın güvenirliliği sağlanmıştır. Ayrıca Merriam'a (2018) göre bir araştırmanın geçerlik ve güvenliği önemli ölçüde araştırmacının etik kurallarına uymasına bağlıdır. Bu bağlamda araştırmanın verileri toplanırken etik kurallara her aşamada uygun hareket edilmiştir. Veriler açık uçlu bir görüşme formu aracılığıyla toplandığından dolayı özellikle katılımcıların kişisel bilgilerinin gizlenmesi, verilerin toplanmasında ve verilerin analiz edilmesi sürecinde etik ilkelere dikkat edilmiştir. Araştırmaya gönüllü olarak katılmak isteyenler ile çalışılmış, katılımcılara bu konuda herhangi bir baskı uygulanmamıştır. Ayrıca elde edilen verilerin analiz edilmesinde ve bulguların raporlanmasında nesnel bir yaklaşım ile bilimsel kaygılardan ödün verilmeden öğretmenlerin ifade ettikleri konuşmaların tamamı bütüncül bir çerçevede raporlanmıştır.

3. BULGULAR

Araştırmanın problemi doğrultusunda katılımcılardan elde edilen veriler temalar halinde gruplandırılarak sunulmuştur. Elde edilen veriler doğrultusunda bulgular oluşturulan altı başlık halinde; (1) eğitim-öğretim, (2) kişisel ve ailesel, (3) ekonomi, (4) siyaset ve (5) sağlık olarak temalar haline getirilmiş ve sunulmuştur.

Öğretmenler odasında konuşulan konuların temalara göre frekans ve yüzde dağılımlarına Tablo 2'de yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenler Odasında Konuşulan Konuların Temalara Göre Dağılımı

Temalar	f	%
Eğitim-Öğretim	260	35,23
Kişisel-Ailesel	176	23,85
Ekonomi	126	17,07
Siyaset	104	14,09
Sağlık	72	9,76
Toplam	738	100,00

Tablo-2'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenlerin hakkında en çok konuştukları temalar; birinci sırada %35,23 ile eğitim-öğretim, ikinci sırada %23,85 ile kişisel-ailesel, üçüncü sırada %17,07 ile ekonomi, dördüncü sırada %14,09 ile siyaset ve beşinci sırada %9,76 ile sağlık ile ilgilidir.

3.1. Tema 1: Eğitim-Öğretim ile İlgili Konular

Bu başlık altında öğretmenlerin öğretmenler odasında eğitim-öğretim teması ile ilgili konuştukları konulara yer verilmiştir. Tablo-3'te söz konusu konulara ilişkin tema, alt temalar ve frekans bilgileri sunulmuştur.

Tablo-3: Öğretmenler Odasında Eğitim-Öğretim Teması İle İlgili Konuşulan Alt Temalar ve Frekans Tablosu

Tema	Alt temalar	f	%
Eğitim-Öğretim	Öğrenci	45	17,31
	Müdür-Müdür Yrd.	34	13,08
	Öğretmenlik	27	10,38
	Veli	25	9,62
	Okul	24	9,23
	Sınıf	21	8,08
	Bilgi alışverişi	19	7,31
	Test	16	6,15
	Kitap	15	5,77
	Tatil	15	5,77
	Özlük hakları	12	4,62
	Tavin	7	2,69
	Toplam		260

Tablo-3'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler eğitim-öğretim teması ile ilgili en çok; “öğrenci, müdür-müdür yrd., öğretmenlik, veli, okul, sınıf, bilgi alışverişi, test, kitap, tatil, özlük hakları ve tayin” konuları hakkında konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca eğitim-öğretim ile ilgili hakkında en çok konuşulan konular birinci sırada %17,31 ile “öğrenci”, ikinci sırada %13,08 ile “müdür-müdür yrd.”, üçüncü sırada ise %10,38 ile “öğretmenlik” ile ilgilidir.

3.2. Tema 2: Kişisel-Ailesel Konular

Bu başlık altında öğretmenlerin öğretmenler odasında kişisel-ailesel teması ile ilgili konuştukları konulara yer verilmiştir. Tablo-4'te söz konusu konulara ilişkin tema, alt temalar ve frekans bilgileri sunulmuştur.

Tablo-4: Öğretmenler Odasında Kişisel-Ailesel Konularla İlgili Konuşulan Alt Temalar ve Frekans Tablosu

Tema	Alt temalar	f	%
Kişisel-Ailesel	Cocuk	33	18,75
	Yorgunluk	29	16,48
	Spor	27	15,34
	Yemek	21	11,93
	Temizlik	19	10,80
	Kişisel gelişim	17	9,66
	Dizi-Film	15	8,52
	Moda	8	4,55
	Kaynana	5	2,84
	Es	2	1,14
Toplam		176	100,00

Tablo-4'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler kişisel-ailesel tema ile ilgili en çok; “çocuk, yorgunluk, spor, yemek, temizlik, kişisel gelişim, dizi-film, moda, kaynana ve eş” konuları hakkında konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca kişisel-ailesel tema ile ilgili hakkında en çok konuşulan konular birinci sırada %18,75 ile “çocuk”, ikinci sırada %16,48 ile “yorgunluk”, üçüncü sırada ise %15,34 ile “spor” ile ilgilidir.

3.3. Tema 3: Ekonomi ile İlgili Konular

Bu başlık altında öğretmenlerin öğretmenler odasında ekonomi teması ile ilgili konuştukları konulara yer verilmiştir. Tablo-5'te söz konusu konulara ilişkin tema, alt temalar ve frekans bilgileri sunulmuştur.

Tablo-5: Öğretmenler Odasında Ekonomi Teması ile İlgili Konuşulan Alt Temalar ve Frekans Tablosu

Tema	Alt temalar	f	%
Ekonomi	Maas	37	29,37
	Dolar-Euro	25	19,84
	Ev	19	15,08
	Araba	15	11,90
	Alışveriş	12	9,52
	Ek ders	10	7,94
	Altın	8	6,35
Toplam		126	100,00

Tablo-5'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler ekonomi teması ile ilgili en çok; “maaş, dolar-euro, ev, araba, alışveriş, ek ders ve altın” konuları hakkında konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca ekonomi teması ile ilgili hakkında en çok konuşulan konular birinci sırada %29,37 ile “maaş”, ikinci sırada %19,84 ile “dolar-euro”, üçüncü sırada ise %15,08 ile “ev” ile ilgilidir.

3.4. Tema 4: Siyaset ile İlgili Konular

Bu başlık altında öğretmenlerin öğretmenler odasında siyaset teması ile ilgili konuştukları konulara yer verilmiştir. Tablo-6'da söz konusu konulara ilişkin tema, alt temalar ve frekans bilgileri sunulmuştur.

Tablo-6: Öğretmenler Odasında Siyaset Teması ile İlgili Konuşulan Alt Temalar ve Frekans Tablosu

Tema	Alt temalar	f	%
Siyaset	Siyasi kişilikler	40	38,46
	Siyasi partiler	32	30,77
	Yasa ve yönetmelikler	19	18,27
	Belediye hizmetleri	13	12,5
Toplam		104	100,00

Tablo-6'da görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler siyaset teması ile ilgili en çok; “siyasi kişilikler, siyasi partiler, yasa ve yönetmelikler ve belediye hizmetleri” konuları hakkında konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca siyaset teması ile ilgili hakkında en çok konuşulan konular

birinci sırada %38,46 ile “siyasi kişilikler”, ikinci sırada %30,77 ile “siyasi partiler”, üçüncü sırada ise %18,27 ile “yasa ve yönetmelikler” ile ilgilidir.

3.5. Tema 5: Sağlık ile İlgili Konular

Bu başlık altında öğretmenlerin öğretmenler odasında sağlık teması ile ilgili konuştukları konulara yer verilmiştir. Tablo-7’de söz konusu konulara ilişkin tema, alt temalar ve frekans bilgileri sunulmuştur.

Tablo-7: Öğretmenler Odasında Sağlık Teması ile İlgili Konuşulan Alt Temalar ve Frekans Tablosu

Tema	Alt temalar	f	%
Sağlık	Salgın hastalıklar	41	56,94
	Rapor	13	18,06
	Aşı	10	13,89
	Yaralanmalar	8	11,11
Toplam		72	100,00

Tablo-7’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretmenler sağlık teması ile ilgili en çok; “salgın hastalıklar, rapor, aşı ve yaralanmalar” konuları hakkında konuştuklarını belirtmişlerdir. Ayrıca sağlık teması ile ilgili hakkında en çok konuşulan konular birinci sırada %56,94 ile “salgın hastalıklar”, ikinci sırada %18,06 ile “rapor”, üçüncü sırada ise %13,89 ile “aşı” ile ilgilidir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada ilkokullarda görevli öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde öğretmenler odasında hakkında konuştukları konular ortaya konmaya çalışılmış ve sonuç olarak öğretmenlerin, eğitim-öğretim, kişisel-ailesel, ekonomi, siyaset, sağlık ve din temaları ile ilgili konular hakkında konuştukları görülmüştür. Öğretmenlerin konuştukları her bir konu onların zihinlerini meşgul eden eğitim problemleri hakkında önemli bilgilerin öğrenilmesini sağlamaktadır. Eğitim sisteminin en kıymetli bileşenlerinden olan öğretmenlerin hakkında fikir belirttikleri tüm konuların önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Öğretmenlerin hakkında en çok konuştukları konunun eğitim-öğretim teması ile ilgili olması öğretmenlerin mesleki alanları ile ilgili kavramları önemsedikleri ve bu yüzden bu kavramlar hakkında konuştukları söylenebilir. Eğitim-öğretim ile ilgili “öğrenci, müdür-müdür yrd., öğretmenlik, veli, okul, sınıf, bilgi alışverişi, test, kitap, tatil, özlük hakları ve tayin” ile ilgili konuşulmaktadır. Mahiroğlu (2016), öğretmenlerin mesleki alanları ile ilgili temel kavramlar üzerinde durmalarını öğretmenlerin sorumlulukları içerisinde değerlendirmektedir. Yılmaz ise (2013) öğretmenlerin kendi alanları ile ilgili kavramlara ilgili olmalarının eğitimden beklenen verimi arttıracaklarını ifade etmekte ve öğretmenlik mesleğinin daha etkili yürütüleceğini belirtmektedir.

Öğretmenlerin en çok konuştukları ikinci konu kişisel ve ailesel konulardır. Öğretmenlerin bu tema hakkında en çok konuştukları konuların “çocuk, yorgunluk, spor, yemek, temizlik, kişisel gelişim, dizi-film, moda, kaynana ve eş” olması öğretmenlerin kişisel ve ailesel problemlerinin kendileri ile birlikte okul ortamına taşındığının bir göstergesi olabilir. Nitekim yapılan birçok çalışma öğretmenlerin kişisel ve ailesel mevzularının öğretmenlik motivasyonu üzerinde önemli derecede etkili olduğunu göstermektedir (Demir & Arı, 2013; Ada, Akan, Ayık, Yıldırım & Yalçın, 2013; Özdemir, Civelek, Çetin, Karapınar & Özel, 2015; Sönmez, 2016; Karataş & Çakan, 2018). Öğretmenler de diğer tüm bireyler gibi toplumsal kişilerdir. Öğretmenlerin kendileri ve aileleri ile ilgili öğretmenler odasında konuşmuş olmaları meslektaşları ile geçirdikleri zaman göz önünde bulundurulduğunda beklenen bir durum olarak da değerlendirilebilir. Ayrıca okul ortamında konuşulan her bir problemin öğretmenlik motivasyonu üzerinde etkisi olduğu da bir gerçektir.

Öğretmenlerin öğretmenler odasında en çok konuştukları üçüncü konu ekonomi ile ilgili konulardır. Öğretmenlerin bu tema hakkında en çok konuştukları konular “maaş, Dolar-Euro, ev, araba, alışveriş, ek ders ve altın” ile ilgilidir. Bu durum öğretmenlerin maaşları ile ilgili yaşadıkları problemler ve öğretmenlerin ekonomik alım güçleri ile ilgili yaşadıkları problemlerden kaynaklı olabilir. Yapılan birçok çalışma öğretmenlerin ekonomik konularda problemler yaşadıklarını (Göker & Gündüz, 2013; Karataş & Çakan, 2018) göstermektedir. Ayrıca medya da tartışılan güncel konuların öğretmenler tarafından da takip edildiği ve bu konuların okul ortamına taşındığı görülmektedir.

Öğretmenlerin öğretmenler odasında en çok konuştukları dördüncü konu siyasi konulardır. Öğretmenlerin bu tema hakkında en çok konuştukları konular “siyasi kişilikler, siyasi partiler, yasa ve yönetmelikler ve belediye hizmetleri” ile ilgilidir. Öğretmenlerin siyasi konuları konuşması ülke yönetimi ile alakadar olduklarını, siyasi hareketleri takip ettiklerini ve yapılan faaliyetler hakkında

birbirleri ile tartıştıklarını göstermektedir. Aydoğın (2013), eğitim politikalarının belirlenmesinde siyasi hareketlerin önemli bir rolü olduğunu ifade etmektedir. Bu durumun öğretmenlerin dikkatini çektiği söylenebilir.

Öğretmenlerin öğretmenler odasında en çok konuştukları beşinci konu sağlık konularıdır. Öğretmenlerin bu tema hakkında en çok konuştukları konular “salgın hastalıklar, rapor, aşı ve yaralanmalar” ile ilgilidir. Salgın hastalıklar konusunun sağlık konusu ile ilgili en çok konuşulan konu olması son birkaç yıldır dünya genelinde yaşanan covid-19 hastalığı ile ilgili yaşanan gelişmeler olabilir. Ayrıca rapor konusu öğretmenlerin eğitim öğretim sürecinde yaşadıkları sağlık problemlerinden dolayı aldıkları rapor konusunun konuşulması ile ilgili olabilir. Diğer bir konu olan yaralanmalar ilköğrencilerinin okullarda yaşadığı kazalar sonucu yaralanması ve bu öğrencilerin ilk tedavilerinin öğretmenler odasında yapılması ile açıklanabilir.

5. ÖNERİLER

Araştırma sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda şu öneriler getirilebilir. Öğretmenlerin ayrıca dinlenme alanı olan öğretmenler odasında eğitim öğretim başta olmak üzere birçok konu hakkında konuştukları ve bilgi alışverişinde buldukları görülmektedir. Bu durum dinlenmek için öğretmenler odasına gelen öğretmenleri daha da yorabilir. Bu anlamda öğretmenler odasına farklı spor etkinlikleri eklenebilir. Öğretmenleri dinlendirecek etkinlik ve ortamlar geliştirilebilir. Öğretmenler odasında konuşulan konulardan birçok problemlerinin olduğu görülmektedir. Bu problemler (özlük hakları, maaş, yorgunluk vb.) yetkililer tarafından iyileştirilebilir. İlkokullarda yaralanmalar çok konuşulan konular arasındadır. Okullara sağlık hizmetleri birimleri eklenebilir.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Y. (2012). *Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000-M.S. 2012*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- ADA, Ş., AKAN, D., AYIK, A., YILDIRIM, İ. & YALÇIN, S. (2013). Öğretmenlerin Motivasyon Etkenleri, *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 151-166.
- GÖKER, S. D. & GÜNDÜZ, Y. (2013). Dünya Ölçeğinde Öğretmenlerin Saygınlık Statüsü ve Özlük Hakları. *Milli Eğitim, Kış*, 177-196.
- AYDIN B. (2004). *21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi*. İstanbul: Dem Yayınları.
- AYDIN, R. (2009). Türkiye’de Öğretmen Sorunları Açısından MilliEğitim Şûralarının Değerlendirilmesi (1980–2000). *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 42(2), 199-237.
- AYDOĞAN, İ. (2013). Eğitimin Politik Temelleri. (Editör: Emin Karip). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- AYDOĞAN, İ. VE GÜNDOĞDU, F. B. (2006). Kadın öğretim elemanlarının boş zamanlarını değerlendirme etkinlikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 217-232.
- BİLİR A. (2008). Birleştirilmiş sınıflı köy ilköğretim okullarında öğretmen ve öğretim gerçeği. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 41(2), 1-22.
- BÜYÜKKARAGÖZ, S. S., MUŞTA, M. C., YILMAZ, H. & PİLTEN, Ö. (1998). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş (Eğitimin Temelleri)*. Konya: Mikro Yayınları.
- CAN, S. (2010). Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü öğrenci ailelerinin boş zaman faaliyetlerine katılım biçimlerinin belirlenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(3), 861-870.
- CELEP, C. (2004). *Meslek Olarak Öğretmenlik*. (Editör: Cevat Celep.), Meslek Olarak Öğretmenlik içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- CRESWELL, J.W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri (2.Baskı)*. Bütün, M. & Demir, S. B. (Çev. Edt.) Ankara: Siyasal Bookstore
- ÇELİKTEN, M., ŞANAL, M. & YENİ, Y. (2005). Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Sayı: 19, Ss. 207-237.
- ÇOLAKOĞLU, T. (2005). Üniversite öğretim elemanlarının boş zaman alışkanlıklarını değerlendirmeleri üzerine bir araştırma. *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 247-258.

- DEMİR, M. K. ve ARI, E. (2013). Öğretmen sorunları (Çanakkale ili örneği), *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 107-126.
- DEMİR, C. ve DEMİR, N. (2006). Bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama. *Ege Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi - Ege Akademik Bakış Dergisi*, 6(1), 36-48.
- ERSOY, F. (2016). Fenomenoloji. A. Saban ve A. Ersoy (Ed.). *Eğitimde nitel araştırma içinde* (s. 51-105). Ankara: Anı Yayıncılık.
- FİLİZ, K. ve ÖZÇALIKUŞU, O. (2001). Hatay ili yatılı ilköğretim bölge okullarında okuyan öğrencilerin boş zaman alışkanlıkları. *Atatürk Üniversitesi BESYD, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(3), 82-87.
- GENÇ, S., Z. (2003). *İlköğretim okullarındaki teneffüslerde gerçekleştirilen etkinliklerin öğrencilerin sosyal ve bedensel gelişimleri açısından değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Erzurum, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GÜNDÜZ, M. (2000). Toplumsal tabakalaşma ölçütlü meslek olarak öğretmenliğin saygınlığı. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 107-126.
- KARATAŞ, K. & ÇAKAN, S. (2018). Öğretmenlerin Bakış Açısıyla Eğitim Öğretim Sorunları-Bismil İlçesi Örneği. *İlköğretim Online*, 17(2), 834-847.
- MAHİROĞLU, A. (2016). “Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirmede Gelişmeler ve Yenilikler” *Eğitim Bilimine Giriş*. (Editörler: Özcan Demirel ve Zeki Kaya). Ankara: Pegem yayıncılık.
- MERRİAM, S. B. (2018). *Nitel Araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber*. Selahattin Turan (Çev. Edt.), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- ÖZDEMİR, M., CİVELEK, Ş., ÇETİN, Y. E., KARAPINAR, N. & ÖZEL, D. (2015). Öğretmenlerin Çevresel ve Sosyal sorunları (Şırnak İli Örneği), *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 163-181.
- ÖZYILMAZ, Ö. (2013). *Türk Milli Eğitim Sisteminin Sorunları ve Çözüm Arayışları*, Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- PATTON, Q. M. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. Mesut Bütün ve Selçuk Beşir Demir (Çev. Edt). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- SAĞLAM M. & SAĞLAM A. (2005). Öğretmenlik Mesleğinin Maddi Yönüne İlişkin Genel Bir Değerlendirme, *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(3), 317-328.
- SÖNMEZ, V. (2016). “Eğitimin Tarihsel Temelleri”. *Eğitim Bilimine Giriş*. (Editör: Veysel Sönmez). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- YEŞİL, R. & KORKMAZ, Ö. (2012). Öğretmenler Odasında Gündem. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (1), 107-122.
- YAZICI, H. (2009) Öğretmenlik Mesleği, Motivasyon Kaynakları ve Temel Tutumları: Kuramsal Bir Bakış, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 17(1), 33-46
- YILDIRIM, A. ve ŞİMŞEK, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- YILMAZ, E. (2013). “Bir Meslek Olarak Öğretmenlik” *Eğitim Bilimine Giriş*. (Editör: Emin Karip). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık. Ss. 156-183.